

[Pinholt.]

333 Mill. Kr., i 1922 250 Mill. Kr., i alt 1 583 Mill. Kr. Naar der nu tages i Betragtning, at i 1920 var i alt Fald Ministeriet Neergaard ikke ved Magten de første 4 Maaneder, forekommer det mig, at man maa indrømme, at den Spekulation, som kom til at betyde meget for Inflationen her i Landet, den foregik ikke under Ministeriet Neergaard, den foregik tidligere. Jeg siger ikke, at det var det Ministerium, der sad den Gang, der var Skyld i den, men jeg siger, at man skal ikke fra den Side skyde det ærede Medlem Hr. N. Neergaard i Skoene, at det var under ham, at Spekulationen kunde boltre sig lige saa galt, den vilde. En Mand som Nationalbankdirektør Lindberg holdt i 1918 et Foredrag i De jyske Landboforeninger, i hvilket han netop gjorde opmærksom paa, at den dasiddende Regering efter hans Skøn i alt for høj Grad lod Industrien og Handelen tumle sig, medens den havde Baand nok paa Landbruget; det vil enhver kunne læse i De jyske Landboforeningers Beretning, der staar Foredraget optegnet.

Men ogsaa Børsskatten, kan maaske være et Udtryk for Spekulationen, som den den Gang var, og Børsskatten kulminerede i 1918—19, da den gav den lille Sum af 30,8 Mill. Kr.; i 1920—21 gav den 3,7 Mill. Kr., i 1921—22 1,4 Mill. Kr., og saa er den ebbet ud, og nu giver den nogle hundrede Tusinde Kroner. Jeg maa derfor sige, at den Betragtning har ikke noget Holdepunkt i Virkeligheden, at det skulde være under Ministeriet Neergaard, at Spekulationen er sket, og jeg drister mig til at sige, at den Spekulation, som førte til de store Sammenbrud i vort Folk i 1921 og 1922 og derefter, var foregaaet allerede, da Ministeriet Neergaard kom til.

Et andet Vidnesbyrd om, at der dog maaske ogsaa paa det nævnte Tidspunkt var en særlig Spekulation, har man deri, at der foregik en meget stærk Indførsel her til Landet efter Krigen; selv om det i og for sig kunde være naturligt, at der da kom en betydelig Indførsel. I 1919 var Overskudsindførselen 1 597 Mill. Kr., i 1920 1 281 Mill. Kr., i 1921 133 Mill. Kr. og i 1922 270 Mill. Kr. Ærede Medlemmer vil altsaa se, at det tog hurtigt af. Man kan næsten sige, at saa snart den radikale Regering havde forladt Arenaen, tog ogsaa den stærke Spekulation af, men jeg siger ikke, at det var Ministeriet, der hverken fremmede eller hemmede den, men det er altsaa de Kendsgerninger, som foreligger.

Det er klart, at den Omsætning, som man havde her i Landet paa det Tidspunkt,

maatte kræve betydelige Betalingsmidler. Da Ministeriet Zahle traadte til, havde Nationalbanken en Seddeludstedelse af 144,6 Mill. Kr., og da Ministeriet traadte fra, var Seddeludstedelsen paa 524,2 Mill. Kr. Det kan jo ikke siges, at Regeringen selv holdt sig helt tilbage fra at anvende disse Midler, thi f. Eks. i Oktober 1919 havde Ministeriet trukket 164 Mill. Kr. fra Nationalbanken — det var jo ikke noget lille Beløb af den Seddeludstedelse, der var.

Jeg maa derfor gentage, at det radikale Ministeriums Underbygning af Kronekursen, af Pengevæsenet her i Landet ikke var særlig stærk. Det er noget, enhver kan se, som vil se uholdet paa de Forhold. Da Ministeriet Neergaard traadte til, var der altsaa, som vi har hørt af den tidligere Finansminister Brandes, en Statsgæld paa 918 Mill. Kr. Blandt de Opgaver, som da forelaa, var Genforeningen med Sønderjylland, hvortil havdes i Behold det af den tidligere Regering stiftede Genforeningslaan paa 145 Mill. Kr., endvidere havde man jo nominelt Salgssummen for de vestindiske Øer, som var 130 Mill. Kr. og derudover godt 70 Mill. Kr., hvortil der i øvrigt svarede en Regning, der var efterladt fra Indenrigsminister Rode. Men disse 275 Mill. Kr., som særlig var tænkt at skulle anvendes til Sønderjylland og ogsaa i Hovedsagen blev anvendt dertil af Ministeriet Neergaard, var ikke til Stede i likvid Stand — ikke paa langt nær alle. Man maa endvidere tage i Betragtning, at vi i 1919 fik en ny Lønningslov, som kun virkede et halvt Aar under den radikale Regering, Finansaaet 1919—20 —, og at Skatterne faldt meget stærkt i 1920, hvad da ogsaa den foregaaende Finansminister havde forudsagt. Han sagde, at der i 1920—21 vilde ske et betydeligt Fald i Skatterne, alene fordi den Formue- og Indkomstskattelov, vi nu havde faaet, vilde berettigede Skatteyderne til at trække meget store Beløb fra. Dr. Brandes har jo ogsaa en Gang oplyst os om, at nu var Indkomstskatten paa en saadan Højde, at det var umuligt at tænke sig den højere, og at mangen en vilde komme til at svare hele deres Indkomst i Skat, og han var jo da ogsaa selv ude for at maatte eftergive nogle af de mest formuende Folk her i Landet en Del af deres Skat, hvilket jo var tilladt i Henhold til Loven.

Set paa Baggrund heraf bliver der ikke nogen som helst Anledning til at sige: Vi har rene Hænder, vi har ikke ødelagt noget, det er det ærede Medlem Hr. N. Neergaard, der har ødelagt alting. Jeg tror, at den sunde Sans i vort Folk vil faa det til